Informačný list predmetu

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu: Názov predmetu: Geografia poľnohospodárstva

Prif.KEGD/N-bZXX-035/15 a lesného hospodárstva

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednášky, cvičenia

Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 hodiny prednášky / 1 hodina cvičenia

Týždenný: 3 **Za obdobie štúdia:** 39 **Metóda štúdia:** prezenčná/dištančná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: -

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Kombinácia záverečnej skúšky formou testu (60%) a cvičení pozostávajúcich zo semestrálnych zadaní a projektov (40%). Hodnotenie predmetu: A: 91-100% B: 81-90% C: 71-80% D: 61-70% E: 51-60%.

Výsledky vzdelávania:

Poznanie teoreticko-metodologických postupov v oblasti geografie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Poukázanie na význam a priestorovú diferenciáciu poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na Slovensku a vo svete s dôrazom na reflexiu aktuálneho diania. Predmet rozvíja analytické a prezentačné schopnosti a kritické myslenie študentov prostredníctvom ich aktívnej participácie na výučbe (diskusie, prezentácie).

Stručná osnova predmetu:

Základné metodologické problémy geografie poľnohospodárstva. Pozicionalita geografie poľnohospodárstva s systéme geografických vied, vzťah s príbuznými disciplínami. Základná odvetvová charakteristika pôdohospodárstva.

Fyzicko-geografické (klíma, pôda, georeliéf) a humánno-geografické (vlastnícke pomery, trh, doprava, pracovná sila a pod.) lokalizačné faktory poľnohospodárstva.

Geografické rozloženie pôdohospodárskych aktivít. Vznik a šírenie poľnohospodárstva kopaničiarske a semenárske poľnohospodárstvo, pastierstvo, tovarové poľnohospodárstvo.

Typy pôdohospodárskych aktivít v krajine - spôsob hospodárenia, sociálne a vlastnícke pomery, organizačné a technické podmienky, výrobné a štrukturálne charakteristiky. Produkčná funkcia vs. multifunkčné poľnohospodárstvo.

Historicko-geografické aspekty vývoja poľnohospodárstva, lesného hospodárstva. Typy poľnohospodárstiev sveta (tradičné, vyspelé trhové, s prechodom na trhovú ekonomiku, centrálne riadené). Transformácia spoločnosti a poľnohospodárstva s dôrazom na vývoj v SR.

Thünenov model tržného poľnohospodárskeho centra. Predstavenie zákonitostí priestorového usporiadania poľnohospodárstva v závislosti od trhov z pohľadu teoretických prístupov a praxe a možná aplikácia modelu v podmienkach SR – prípadové štúdie.

Land Use, Land Cover. Mapy využívania zeme, Zmeny a dominantné procesy vo využití zeme, stupeň poľnohospodárskeho využitia s dôrazom na geografické rozdiely a pozíciu na kontinuu mesto-suburbium-vidiek. Oceňovanie pôdy, systém BPEJ.

Poľnohospodárstvo a ekosystém. Konvenčné a nekonvenčné poľnohospodárstvo doma a v zahraničí. Svetová produkcia potravín a otázky spojené s výživou ľudstva. Predstavenie problematiky potravinovej sebestačnosti a potravinovej bezpečnosti.

Typológia a regionalizácia pôdohospodárstva s dôrazom na SR. Predstavenie regiónov z hľadiska priestorového usporiadania agrokomplexu, produkčné poľnohospodárske regióny.

Lesné hospodárstvo a jeho špecifiká. Chronologický vývoj lesov a lesohospodárska charakteristika lesov. Vybrané lokalizačné faktory lesného hospodárstva. Vybrané aspekty súčasného lesného hospodárstva Slovenska.

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo sveta. Svetové poľnohospodárske makroregióny (spôsob a forma hospodárenia, zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby). Vývoj a geografické rozloženie hospodárskych lesných ekosystémov vo svete.

Poľnohospodárstvo SR v kontexte Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ. Zmeny vo vývoji SPP, dopady na vývoj a súčasný stav poľnohospodárstva SR. Implementácia, dotačné mechanizmy a aktuálne výzvy.

Cvičenia:

Vypracovanie individuálnych/skupinových projektov a ich následná prezentácia a diskusia k nim reflektuje: a) teoreticko-metodologické poznatky získané na prednáškach, b) prácu s databázami, c) všeobecný prehľad o aktuálnom dianí v agrorezorte na úrovni SR/EÚ.

Odporúčaná literatúra:

SPIŠIAK, P., 2005. Základy geografie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského, Bratislava. 140 s.

ŠKAMLOVÁ, L., KLOBUČNÍK, M. 2019. Poľnohospodárstvo. In: Gurňák, D. et al (2019). 30 rokov transformácie Slovenska. Bratislava: Univerzita Komenského. s. 211-228.

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA SR 2014-2020. (kapitola 4.1.1.2 Sektorová analýza poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva).

BAÑSKI, J., BEDNAREK, M. 2008. Contemporary changes of agriculture in East-Central Europe.(str. 7-20 a 121-146)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra aj v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	В	С	D	Е	FX
a	b	c	d	e	f

Vyučujúci: Mgr. Lucia Škamlová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 8. februára 2022

Schválil: prof. RNDr. Ján Buček, CSc.